

Handläggare: Daniel Björkegren
Telefon: 08-508 24 024

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Remissvar angående gemensam förskolekö och fördelningen av de 30 timmar som barn till föräldralediga har rätt till

Förvaltningens förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner detta remissvar till skolroteln.
2. Omedelbar justering.
3. Remissvaret skickas omgående till skolroteln i digital form samt till KF/KS kansli i pappersform.

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Birgitta Thulén
Avdelningschef

Sammanfattning

En remiss har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd. Remissen gäller det förslag till förändringar i förskolekön samt förändringar i regelverket kring hur föräldralediga vårdnadshavare kan disponera de 30 timmar de har rätt till i förskolan för barn med nyfött syskon.

Förslaget innebär att föräldrar ska kunna ansöka till samtliga förskolor, fristående som kommunala, via Stockholms stads webbplats. I dagsläget går det inte att ansöka till de fristående förskolor som står utanför den gemensamma kön. Förslaget innebär även en förändring i de bestämmelser kring hur vårdnadshavare som är föräldralediga får disponera de 30 timmar på förskolan som barn med nyfött syskon har rätt till. I dagsläget får dessa barn vara på förskolan max 6 timmar per dag. Förändringen som föreslås innebär att föräldrarna får möjlighet till en mer flexibel fördelning av dessa 30 timmar, där vistelsen på förskolan kan förläggas mellan 8-9 och kl 14-16, fyra till fem dagar per vecka.

Förvaltningen ställer sig positivt till förslaget om en flexibel fördelning av de 30 timmar ett barn har rätt till på förskolan under det att en förälder är föräldraledig för ett annat barn. Detta är en kvalitetshöjning för föräldrarna. Dessutom bedömer förvaltningen att förskolorna klarar av att hantera detta, så länge vistelsetiden meddelas i god tid i förväg av föräldrarna.

Förvaltningen anser även att det är en kvalitetshöjning för föräldrarna att alla förskolor, även de fristående som står utanför den gemensamma kön, blir möjliga att ansöka via stadens webbplats. Detta ställer dock krav på att en aktör med tillräcklig överblick sköter överföringen av kötider samt samordnar alla köer och ser till att föräldrar får begränsa sina val till fem förskolor. Förvaltningen anser att den enda organisationen som är lämpad att utföra detta är Utbildningsförvaltningen.

Dessutom vill förvaltningen föreslå att de fem köval föräldrarna gör vid ansökan rankas lika. Detta för att underlätta för föräldrar som ännu inte ansökt samt för verksamhetens planering.

Visningen av kötider för förskolor, exempelvis på e-tjänsten ”Min barnomsorg”, bör komma med ett förtydligande om att de inte alltid är rättvisande.

Förvaltningen anser även att förslaget som det är skrivet idag lämnar oklarheter kring vem som ansvarar för en placering inom garantitiden, när en ansökan gjorts till enbart fristående förskolor utanför den gemensamma kön.

Förslaget ställer även höga krav på dialog mellan de fristående förskolorna och stadsdelsnämnden vad gäller antalet lediga platser.

Förvaltningen vill även belysa problematiken med uppsägningar i samband med remissomgången.

Slutligen vill förvaltningen understryka att det är viktigt att en anmälan till den kommunala förskoleverksamheten går att göra på sådant sätt att alla stockholmare har möjlighet att anmäla sig utan svårigheter. I förslaget framgår det att en anmälan i framtiden måste ske tillsammans med system som kräver e-leg/bank-ID. Här vill Skärholmens stadsdelsförvaltning betona att inte alla stockholmare har möjlighet att anmäla sig via sådana system och att en lösning måste hittas för att kunna nå ut till alla som bor i staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen Förskola och fritid.

Bakgrund

En remiss har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd. Remissen gäller ett förslag till förändringar i förskolekön samt förändringar i regelverket kring hur föräldralediga vårdnadshavare kan disponera de 30 timmar de har rätt till i förskolan för barn med nyfött syskon.

Förslaget innebär att föräldrar ska kunna ansöka till samtliga förskolor, fristående som kommunala, via Stockholms stads webbplats. I dagsläget går det inte att ansöka till de fristående förskolor som står utanför den gemensamma kön. De fristående förskolorna som står utanför Stockholms stads gemensamma kö kan välja att ansluta sig till stadens köregler, men har rätt att ha kvar sina egna regler om de så önskar. I förslaget framgår att i samband med att alla förskolor blir ansökningsbara på Stockholms stads webbplats, måste även de förskolor som har egna regler för intagning och plats i sina förskolor klart och tydligt redovisa dessa på Stockholms stads webbplats ”Jämför service” – där föräldrar kan jämföra förskolor inom den kommunala förskoleverksamheten innan de gör sitt val.

En begränsning kommer även att göras så att föräldrarna max kan ställa sig i kö till fem stycken förskolor. I dagsläget gäller denna begränsning enbart de förskolor som är med i den gemensamma kön. Vilket innebär att föräldrarna i praktiken kan stå med i kön till många fler förskolor än fem stycken. Om någon fristående förskola som ej är med i den gemensamma kön väljer att ansluta sig till den, kommer denna förskola att erhålla 1 000 kr per barn och år på samma sätt som de fristående förskolor som är med i den gemensamma kön idag.

Stadsledningskontoret har sett över möjligheten att låta alla förskolor, fristående som kommunala, omfattas av samma köregler för att ytterligare förenkla för stadens invånare. Dock anser stadsledningskontoret att detta inte är möjligt med nuvarande lagstiftning.

”Anordnarwebben” är en elektronisk lösning för hantering av placeringserbudanden och redan placerade barn på förskolorna.

”Anordnarwebben” är en relativt ny produkt som successivt får större funktionalitet. För tillfället undersöks möjligheten för en förskola att själv skicka ut platserbudanden till föräldrar vars barn står i kö till förskolan. För de fristående förskolor som ingår i den gemensamma kön, administreras detta idag av respektive stadsdelsnämnd. När funktionen för förskolorna att själva skicka ut erbjudanden aktiveras kommer platserbudanden att administreras av respektive förskola. Det kommer dock fortfarande vara kommunen som har ansvar att se till att platsgarantin hålls. Detta ska kommunen göra i dialog med de fristående

förskolor som ingår i den gemensamma kön. Hur hanteringen av platserbjudanden inom de kommunala förskolorna ska se ut är, enligt förslaget, upp till varje stadsdelsnämnd att själv besluta.

Uppsägning av en förskoleplats föreslås administreras via e-tjänsten "Min barnomsorg". Varje förskola kommer att kunna administrera uppsägningar via "Anordnarwebben". Uppsägningstiden kommer att vara en (1) månad.

Ansökan sker idag genom en så kallad "öppen e-tjänst". Det innebär att inga krav på legitimering krävs för att kunna anmäla ett barn till förskolekön. Förslaget innebär att denna "öppna e-tjänst" kommer att stängas och att tjänsten "Min barnomsorg" används istället. För att kunna logga in på "Min barnomsorg" krävs e-leg eller bank-ID. I tjänsten "Min barnomsorg" ska föräldrarna även kunna följa den ansökan om förskoleplats de har gjort samt göra vissa ändringar i en redan aktiv placering.

I samband med att alla fristående förskolor som inte är med i den gemensamma kön görs ansökningsbara via stadens webbplats, kommer en "översättning" av de kötider som finns bland de fristående förskolorna att göras. I förslaget anges att ett projekt ska starta som kommer att arbeta med detta. Köande barn kommer registreras in i den köordning förskolan har. Nya ansökningar kommer att hamna efter de som redan står i kö. I samband med översättningen kan det visa sig att vissa föräldrar står i kö till fler än fem förskolor. Dessa föräldrar måste då välja fem förskolor som de vill stå kvar i kö till.

Förslaget innebär även en förändring i de bestämmelser kring hur vårdnadshavare som är föräldralediga får disponera de 30 timmar på förskolan för barn med nyfött syskon. I dagsläget får dessa barn vara på förskolan max 6 timmar per dag. Många föräldrar söker idag dispens från denna regel då de studerar eller är egna företagare.

Förändringen som föreslås innebär att föräldrarna får möjlighet till en mer flexibel fördelning av dessa 30 timmar, där vistelsen på förskolan kan förläggas mellan 8-9 och kl 14-16, vilket innebär att föräldrarna kan välja att låta barnet gå på förskolan fyra dagar i veckan, och då åtta timmar under dessa fyra dagar. Det framhålls att denna ökade flexibilitet ställer högra krav på föräldrarna, som i god tid bör meddela hur de vill fördela barnets vistelsetid på förskolan. Förslaget innebär att barnets tider kommer att regleras terminsvis. Stadsledningskontoret bedömer att detta inte kommer att leda till ökade kostnader för förskolorna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Skärholmens stadsdelsförvaltning ser positivt på förslaget att föräldrarna får större flexibilitet att fördela de 30 timmar på förskola barnet har rätt till under föräldraledighet. Förvaltningen vill dock understyrka att det är viktigt att föräldrarna i god tid meddelar förskolan hur de vill fördela tiden, för att underlätta verksamhetens planering. Förvaltningen förslår att föräldrarna senast två veckor innan förändringen kommer att gälla, lämnar in sin terminsplanering till förskolan. Detta för att förskolan ska kunna hinna organisera ett schema för sin personal. De tider som föreslås, kl 8-9 och kl 14-16, är tider då förskolan alltid har bemanning och bör kunna lösas av varje verksamhet.

Förvaltningen anser också att det är en kvalitetsförbättring att alla förskolor i staden går att ansöka till via stadens webbplats. Dock är det viktigt att regler och riktlinjer klart och tydligt framgår för de fristående förskolor som har egna. Reglerna bör även kontrolleras noga av Utbildningsförvaltningen innan de publiceras på stadens webbplats för att se till att de inte strider mot skollagen, diskrimineringslagen eller annan tillämplig lag. Begränsningen med maximalt fem förskolor är positiv då den underlättar planeringen för förvaltningen.

Skärholmens stadsdelsförvaltning föreslår även att de fem alternativen ska rankas lika för att ytterligare underlätta för andra föräldrar som ansöker om plats till förskolan och för verksamheternas planering. I dagsläget står många föräldrar kvar i kön till en förskola som de har lämnat som högre alternativ, trots att det senare kan visa sig att de är nöjda med den förskola de fått och inte vill byta. Om alla fem valen rankas likvärdigt innebär detta att föräldrarna aktivt får ställa sig i kön igen, om de vill byta förskola. Detta skulle underlätta för de föräldrar som inte än fått en plats på förskolan. Viktigt att understryka är att det enbart ska vara när föräldrarna fått en av de fem förskolor de önskat och vill byta förskola som de får ställa sig i kön på nytt. Om erbjudande om plats till en förskola föräldrarna inte önskat skickas ut får de stå kvar på samtliga av sina alternativ.

Överföringen av kötid från de fristående förskolor som står utanför den gemensamma kön måste ske av en aktör som har den överblick av verksamheterna i alla stadsdelar som krävs. Detta har Utbildningsförvaltningen, och för att överförandet ska bli så lyckat som möjligt anser Skärholmens stadsdelsförvaltning att överförandet av kötider ska genomföras av Utbildningsförvaltningen.

Vad gäller informationen om aktuell kötid till förskolorna, till exempel den som visas på "Min barnomsorg", är den ofta förvirrande för föräldrar som ansöker då den inte alltid är rättvisande. Andra barn med garantitid eller syskonförtur kan komma att hamna före i kön och på så vis störa den ordning som visas vid ett givet tillfälle. Skärholmens stadsdelförvaltning ser gärna att detta belyses ordentligt i samband med att information om köplats ges.

Det tycks finnas oklarheter kring vem som ansvarar för att en placering erbjuds inom garantitiden reds ut. I förslaget står det att det ytterst är kommunen som ansvarar för detta. Förvaltningen undrar vem som ansvarar för barnomsorgsgarantin om en förälder ansöker till fem förskolor som valt att stå utanför den gemensamma kön och dessa inte kan erbjuda en plats inom tre månader? Stadsdelen har under denna tid inte fått någon information om att barnet har stått i kö, då barnet inte har stått i den gemensamma kön.

Skrivelsen att de fristående förskolorna ska i "dialog med stadsdelsnämnden ... säkerställa att platsgarantin kan hållas" är viktig. Det krävs att de fristående förskolorna i god tid signalerar att de inte kan uppfylla platsgarantin och omvänt för de kommunala förskolorna.

Förvaltningen vill även belysa problematiken med uppsägningar. Ersättningen bör räknas för det antal dagar som barnet varit placerat på förskolan. Detta skulle innebära en enklare övergång mellan två förskolor. Många förskolor vill behålla barnet till den sista i varje månad för att få ersättning för hela månaden, då ersättningen räknas baserat på var barnet var placerat den sista. Detta är ett system som i vissa fall ställer till problem för föräldrarna, då förskolor ibland förhållat uppsägningsprocessen för att kunna ha kvar barnet till den sista dagen i månaden.

Skärholmens stadsdelförvaltning vill även understryka att enbart erbjuda ansökningsmöjligheter till dem som har e-leg/bank-ID kan innebära stora problem för vissa av stadens invånare. Det finns många stockholmare som inte har möjligheten, eller kunskaperna, att anmäla via sådana system som "Min barnomsorg". Om anmälan om förskoleplats enbart erbjuds via dessa kanaler riskerar staden att försvåra ansökningsprocessen avsevärt för många stockholmare. Det måste erbjudas lösningar som inte kräver e-legitimation.

Slutligen vill förvaltningen påpeka att under punkt 7.3 i de föreslagna förändrade reglerna bör det förtydligas att det är Utbildningsförvaltningen som åsyftas där det för tillfället står "förvaltningen". Detta för att undvika missförstånd.

Bilagor

1. Remiss från kommunstyrelsen angående gemensam förskolekö och fördelningen av de 30 timmar som barn till föräldralediga har rätt till.